

Yrkande
Särskilt yttrande
Datum 2020-01-15

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet
Kristdemokraterna

Yrkande angående – Yrkande från SD angående tillägg om motprestationspolicy i styrdokumentet ”Göteborgs riktlinjer för individuellt ekonomiskt stöd”

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Avslå yrkandet

Yrkandet

Försörjningsstödet ska vara vårt yttersta skyddsnät, inte en långvarig försörjning. Samtidigt är det i dag tusentals hushåll i Göteborg beroende av försörjningsstöd, vilket motsvarar närmare en miljard kronor. Vår uppfattning är att fler behöver gå från försörjning genom bidrag till jobb och varaktig egenförsörjning. Därför pågår ett intensivt arbete med att minska beroendet av försörjningsstöd och krav på motprestation ska ställas där så är lämpligt. Kommunfullmäktige har, på Alliansens initiativ, infört en ny rutin i staden och motprestation ska vara en självklar del i att få tillgång till försörjningsstöd. Detta är fastställt såväl i stadens riktlinjer för individuellt ekonomiskt stöd samt i den av kommunfullmäktige antagna budgeten för 2020. Vad gäller mer specifika bedömningsinstrument som SD efterfrågar så är detta något som för tillfället är under framtagande.

På kommunstyrelsensammanträdet 2019-05-08 antogs på initiativ av Alliansen följande beslutssatser:

”Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda om andra kommuner redan har bedömningsinstrument för att kunna identifiera personer som kan vara aktuella för motprestationsverksamhet, vilka kan ligga till grund för framtagandet av ett bedömningsinstrument för Göteborgs Stad. ”

”Kommunstyrelsen får i uppdrag att återkomma med en sammanställning av de ekonomiska konsekvenserna kopplade till ett eventuellt framtagande, samt implementering, av ett bedömningsinstrument för att kunna identifiera personer som kan vara aktuella för motprestationsverksamhet. ”

Därutöver har nämnden för Arbetsmarknad och vuxenutbildning uppdraget att påbörja en försöksverksamhet, i samverkan med berörda statliga myndigheter och samordningsförbund, där kravet på motprestation utökas och som riktas mot grupper som tidigare inte har varit prioriterade. I staden pågår ett omfattande arbete och det gäller i synnerhet framtagandet av nya bedömningsinstrument. I dagsläget ser vi inte behov av att diktera några nya kriterier, särskilt inte utan någon form av konsekvensanalys, vore direkt oansvarigt.

Yrkande - angående tillägg om motprestationspolicy i styrdokumentet ”Göteborgs riktlinjer för individuellt ekonomiskt stöd”

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att lägga till följande text om krav på motprestation i styrdokumentet ”Göteborgs riktlinjer för individuellt ekonomiskt stöd” under rubriken ”självförsörjning” sidan 6, som lyder:

”Huvudregeln är att bistånd, beaktande av regelverk, inte beviljas om den enskilde utan giltigt skäl bryter mot den plan som gjorts upp; dvs inte kommer på avtalade möten, uteblir från praktik eller utbildning och inte aktivt söker jobb eller tackar nej till jobberbjudande. Beslutet gäller även i väntan på att berörd nämnd fattar beslut om tillämpningsanvisningarna för ekonomiskt bistånd.”

Yrkandet

Av 1 kap 1 § socialtjänstlagen framgår det att den enskilde har ett eget ansvar för sin sociala situation.

”Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupper egna resurser.”

Det egna ansvaret framgår också av 4 kap 1 § socialtjänstlagen eftersom en förutsättning för rätt till bistånd är att behovet inte skall kunna tillgodoses av den enskilde själv eller någon annan än socialtjänsten:

” Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta har rätt till försörjningsstöd enligt första stycket om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande. Om det finns godtagbara skäl har den enskilde rätt till försörjningsstöd även om han eller hon inte står till arbetsmarknadens förfogande.”

Av förarbetena till socialtjänstlagen framgår att den enskilde är skyldig att efter förmåga bidra till sin egen försörjning.

Utöver kravet att den enskilde skall uppfylla de allmänna förutsättningarna för bistånd kan socialtjänsten ställa krav på deltagande i en anvisad praktik eller

annan kompetenshöjande verksamhet. Denna möjlighet framgår av 4 kap 4 § socialtjänstlagen:

”Socialnämnden får begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Den praktik eller kompetenshöjande verksamhet som avses i första stycket ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar.”

Det föreligger således inga hinder för Göteborgs Stad att förtydliga vilka krav som ska ställas på den som är arbetsför och söker ekonomiskt bistånd.

I styrdokumentet **Göteborgs Stads riktlinjer för individuellt ekonomiskt stöd**¹ finns inga preciserade prestationskrav för att kunna ta del av försörjningsstöd. På sidan 6 kan man under rubriken ”Självförsörjning” enbart läsa:

”I Göteborgs Stad är motprestation för den som uppbär försörjningsstöd en självklarhet. En motprestation byggd på individens förutsättningar och som ett tydligt stöd till egen försörjning. Socialtjänsten ska bidra till att individen hittar långsiktiga lösningar på sina (försörjnings) problem. I många fall är det rimliga slutmålet förvärvsarbete.

Det är dock viktigt att beakta att alla människor inte har förutsättningar att försörja sig genom förvärvsarbete. Socialtjänstens insatser måste i de fallen inriktas på att hitta andra lösningar, till exempel genom att undersöka möjligheterna till rehabiliteringsinsatser, sjukersättning och andra ersättningar.

Arbetslinjen gäller och innebär en uttalad ömsesidighet, där den enskilde har både rättigheter och skyldigheter. De krav som ställs på individen måste dock alltid anpassas utifrån den enskildes förutsättningar att nå målet egen försörjning. Arbetet ska präglas av en helhetssyn på individens och familjens situation. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter att få stöd för att förändra sin situation.”

Det saknas ett förtydligande i styrdokumentet om vad som är lämpliga motprestationer för att erhålla försörjningsstöd. Det finner vi sverigedemokrater anmärkningsvärt i Sveriges näst största stad och med kostnader på närmare en miljard kronor i försörjningsstöd. Vi yrkar därför på ett tillägg för att förtydliga detta.

1

[https://www5.goteborg.se/prod/Stadsledningskontoret/LIS/Verksamhetshandbok/Forfattn.nsf//6C5BECAACA1950ECC1257F38004370A9/\\$File/WEBVBHG383.pdf?OpenElement](https://www5.goteborg.se/prod/Stadsledningskontoret/LIS/Verksamhetshandbok/Forfattn.nsf//6C5BECAACA1950ECC1257F38004370A9/$File/WEBVBHG383.pdf?OpenElement)